

Sarajevo, 15.05.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.05.2017.- 12.05.2017.

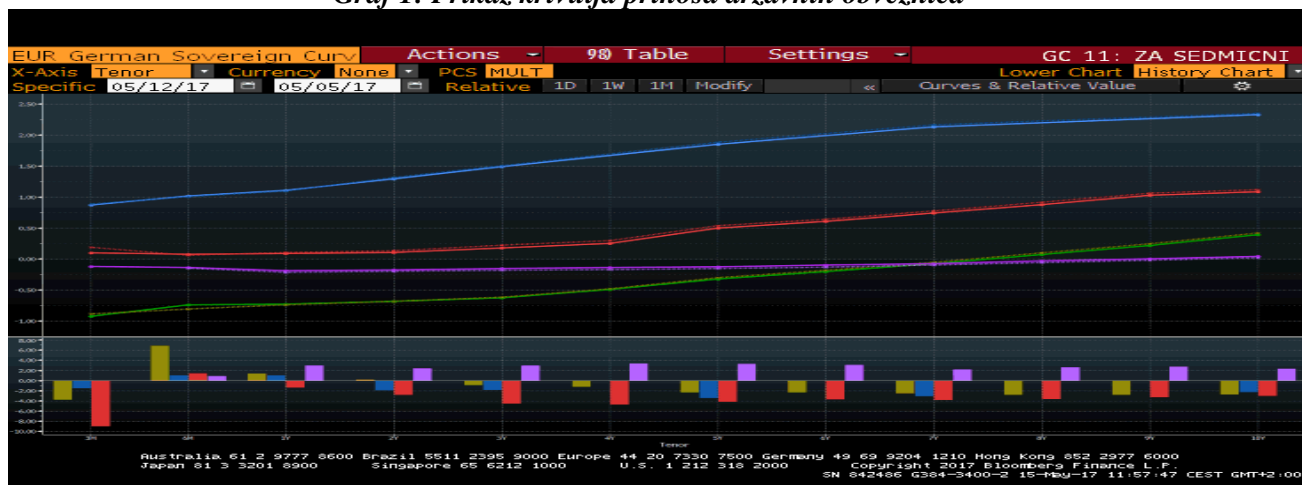
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	5.5.17		12.5.17		5.5.17		12.5.17		5.5.17		12.5.17		5.5.17		12.5.17	
2 godine	-0,68	-	-0,68	→	1,31	-	1,29	↘	0,14	-	0,11	↘	-0,20	-	-0,17	↗
5 godina	-0,30	-	-0,32	↘	1,88	-	1,85	↘	0,54	-	0,50	↘	-0,15	-	-0,12	↗
10 godina	0,42	-	0,39	↘	2,35	-	2,33	↘	1,12	-	1,09	↘	0,02	-	0,05	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	5.5.17		12.5.17	
3 mjeseca	-0,820	-	-0,882	↘
6 mjeseci	-0,811	-	-0,743	↗
1 godina	-0,708	-	-0,692	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.05.2017. godine (pune linije) i 05.05.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Finansijsko tržište eurozone se početkom protekle sedmice stabilizovalo nakon što su okončane špekulacije u vezi sa predsjedničkim izborima u Francuskoj, te je, posmatrano na sedmičnom nivou, zabilježen blagi pad prinosa obveznica dužeg roka dospijeća, dok je rast prinosa (7-9 baznih poena) bio izražen kod desetogodišnjih obveznica Italije i Španije.

Evropska komisija je objavila nove prognoze privrednog rasta za eurozonu, prema kojima se za tekuću godinu očekuje rast GDP-a od 1,7% (ranije očekivano 1,6%), dok se za 2018. godinu očekuje rast od 1,8%. Istovremeno, za inflaciju se prognozira da će biti slabija u poređenju sa ranijim prognozama ove godine, te iznositi 1,6%, a da bi naredne godine mogla biti dodatno smanjena na 1,3%, što je znatno ispod ciljanog nivoa ECB-a. Za stopu nezaposlenosti u eurozoni se prognozira nivo od 9,4% ove godine, te priličan pad na 8,9% u sljedećoj godini.

Izjave zvaničnika ECB-a u posmatranom periodu, uprkos optimizmu o solidnom privrednom rastu, i dalje su bile usmjerene na potrebu zadržavanja aktuelnih monetarnih stimulansa do kraja tekuće godine, s tim da je potpredsjednik ECB-a Constancio nagovijestio da bi u jesen trebalo da se odluči šta će dalje činiti.

ECB je objavila istraživanje prema kojem je nezaposlenost u eurozoni veća nego što to pokazuju zvanični podaci, što i dalje negativno utiče na slab rast primanja. ECB je ranije navodila da je potrebna bolja dinamika rasta primanja kako bi inflacija rasla i bila održiva, a što je ključni uslov za povlačenje stimulanasa.

Austrija je emitovala desetogodišnje (0,66%) i tridesetogodišnje (1,549%), a Holandija petogodišnje (-0,244%) obveznice. Njemačka je po većim prinosima emitovala petogodišnje obveznice (-0,31%), kao i šestomjesečne trezorske zapise (-0,746%). Belgija je emitovala tromjesečne (-0,593%) i jednogodišnje (-0,551%), Francuska tromjesečne (-0,572%), šestomjesečne (-0,552%) i jednogodišnje (-0,555%), Španija šestomjesečne (-0,398%) i jednogodišnje (-0,327%), a Italija po rekordno niskom prinosu (-0,304%) jednogodišnje trezorske zapise. Takođe, po manjim prinosima Italija je emitovala trogodišnje (0,37%) i sedmogodišnje (1,65%) obveznice, te obveznice sa dospeljećem od 30 godina (3,32%).

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	MAJ	25,2	27,4	23,9
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	MAR	2,3%	1,9%	1,4%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	MAR	2,5%	1,9%	2,0%
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	MAR	0,6%	2,0%	-0,7%
5.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	MAR	2,5%	2,8%	2,0%
6.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	MAR	-	2,6%	-0,5%
7.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska	MAR	1,2%	3,5%	-0,6%
8.	Radnointenzivna proizvodnja – Holandija	MAR	-	4,0%	4,8%
9.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	MAR	2,1%	2,4%	4,7%
10.	Stopa inflacije – Njemačka	APR	2,0%	2,0%	1,5%
11.	Stopa inflacije – Španija	APR	2,6%	2,6%	2,1%
12.	Stopa inflacije – Holandija	APR	1,2%	1,4%	0,6%
13.	GDP – Njemačka (kvartalno) prelim.	I kvartal	0,6%	0,6%	0,4%
14.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR)	MAR	-6,00	-5,35	-6,43
15.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR)	MAR	21,5	25,4	20,0

SAD

Prinosi američkih obveznica su smanjeni tokom protekle sedmice za dva do tri bazna poena u odnosu na prethodnu, a smanjenje su zabilježili i američki dionički indeksi Dow Jones (-0,53%) i S&P 500 (-0,35%). Tokom protekle sedmice nekoliko Fedovih zvaničnika je dalo izjave kojima su signalizirali da se zalažu za još dva povećanja referentne kamatne stope tokom tekuće godine, što je u skladu sa aktuelnim očekivanjima učesnika na tržištu. Predsjednik Feda iz Njujorka Dudley je izjavio da će Federalne rezerve na veoma oprezan način smanjivati obim bilansa stanja, te da će zadržati značajan nivo sredstava u finansijskom sistemu. On je, takođe, naveo i to da ne očekuje dramatične promjene u monetarnoj politici u SAD.

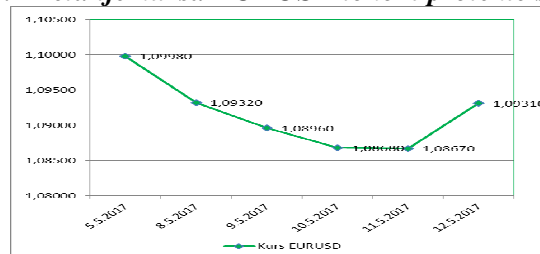
Uticaj na pad vrijednosti američkih dioničkih indeksa imala je odluka predsjednika Trumpa da smijeni direktora Federalnog biroa za istrage (FBI) Jamesa Comeyja.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	APR	2,2%	2,5%	2,3%
2.	Indeks cijena uvezenih dobara (G/G)	APR	3,6%	4,1%	4,3%
3.	Indeks cijena izvezenih dobara (G/G)	APR	-	3,0%	3,4%
4.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	APR	2,3%	2,2%	2,4%
5.	Indeks maloprodaje (M/M)	APR	0,6%	0,4%	0,1%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	06. MAJ	245.000	236.000	238.000

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen sa nivoa od 1,0998 na nivo od 1,0931.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice održana je sjednica MPC BoE, na kojoj je zadržana trenutna monetarna politika, za šta su članovi ovog tijela glasali sa 7:1. Očekivanja ekonomskog rasta za ovu godinu su smanjena za 0,1%, te sada iznose 1,9%. Inflacija u srednjem roku je, takođe, revidirana na niže. Iz BoE je saopšteno da će možda biti potrebno da se kamatne stope povećaju prije kraja 2019. godine, kada tržište očekuje njihov rast pod pretpostavkom da Velika Britanija može glatko da napusti EU u ovom roku.

Rezultati istraživanja koje je proveo Reuters su pokazali da BoE neće mijenjati politiku sve do 2019. godine, najranije, jer će čekati da sagleda procese pregovaranja napuštanja EU. Evropske banke su nagovijestile da će morati hiljade ljudi premjestiti iz Velike Britanije, što bi moglo značiti da će BoE morati pojačati operacije u Londonu kroz više svježeg kapitala.

Kabinet premijerke Njemačke Merkel je diskutovao o strategiji Velika Britanija – EU na redovnom sastanku o Brexitu. Ministri su se dogovorili da prioritet treba da bude sporazum o tome koji će finansijski doprinosi UK prema EU biti uzeti u obzir, dok sam iznos finansijskog dogovora može biti definisan kasnije.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Halifax cijene kuća (M/M)	APR	0,1%	-0,1%	0,0%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	MAR	2,0%	1,4%	2,5%
3.	Građevinski sektor (G/G)	MAR	2,9%	2,4%	0,9%
4.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	MAR	-11,600	-13,441	-11,448
5.	NIESR procjene GDP	APR	0,4%	0,2%	0,3%

Tokom protekle sedmice GBP je blago deprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,84733 na nivo od 0,84763, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,2982 na nivo od 1,2890.

JAPAN

Guverner BoJ Kuroda je prilikom obraćanja u Parlamentu izjavio da ekonomski ciklus Japana jača, te da se inflacija postepeno usmjerava ka inflatornom cilju od 2%, ali da su prilagođavanja u politici i dalje moguća, ukoliko to bude potrebno. BoJ treba da nastavi sa snažnim monetarnim olakšicama, naglasio je Kuroda.

Prilikom prošlosedmičnog obraćanja, Kuroda je izjavio da će BoJ razmotriti objavljivanje kalkulacija o tome kako će u budućnosti povlačiti masivne monetarne olakšice koje bi mogle uticati na finansijsko zdravlje. Ovo je prva ovakva konstatacija guvernera Kurode, koji je do sada odbacivao debate o izlaznoj strategiji iz kvantitativnih olakšica, smatrajući ih preuranjenim. Prilikom obraćanja u Parlamentu, Kuroda

je istakao da je veoma važno objasniti na lako razumljiv način termine kojima se pojašnjava kako monetarna politika može uticati na finansijsko stanje BoJ.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

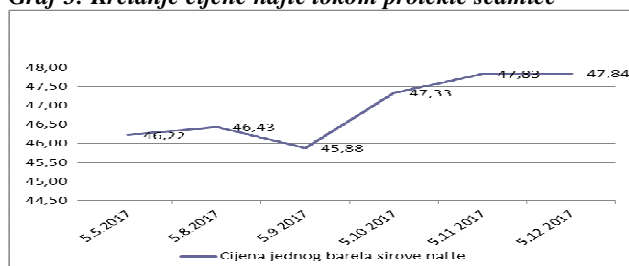
Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Tekući račun (u mlrd JPY) MAR	2.593,0	2.907,7	2.813,6
2.	Monetarni agregat M2 (G/G) APR	4,3%	4,3%	4,2%
3.	Monetarni agregat M3 (G/G) APR	3,6%	3,6%	3,6%

JPY je tokom protekle sedmice blago aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 123,93 na nivo od 123,89. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY povećan sa nivoa od 112,71 na nivo od 113,38.

NAFTA I ZLATO

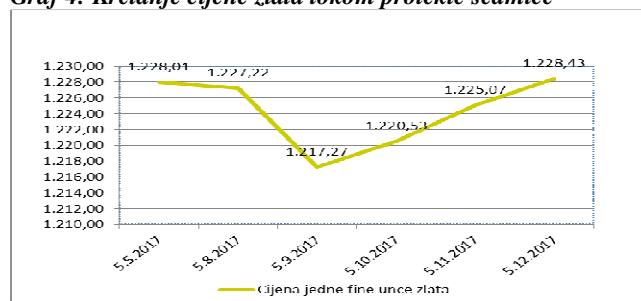
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 46,22 USD (42,03 EUR). Početkom protekle sedmice cijena nafte je bilježila blagi rast, nakon što su predstavnici Rusije i Saudijske Arabije u svojim izjavama signalizirali da će ove dvije zemlje i tokom naredne godine nastaviti da proizvode naftu u smanjenom obimu, kako bi uticale na smanjenje viška ponude ovog energenta na tržištu. Međutim, u utorak je zabilježeno smanjenje cijene ovog energenta nakon što je iz Administracije za informacije energetskog sektora SAD saopšteno da analitičari ove institucije očekuju povećanje obima proizvodnje nafte u SAD na prosječni nivo od 9,3 miliona barela dnevno tokom 2017. godine i prosječno 10 miliona barela dnevno tokom 2018. godine. Pored toga iz ove institucije očekuju da bi prosječna cijena jednog barela sirove nafte tokom ove godine mogla iznositi 52,60 USD, a tokom naredne 50,68 USD. Objavljivanje informacija iz ove institucije da su američke zalihe nafte smanjene za 5,2 miliona barela na sedmičnom nivou, iako su analitičari očekivali smanjenje od dva miliona barela, je uticalo na rast cijene nafte. Pored toga, doprinos povećanju cijene nafte su dale i špekulacije o tome da bi zemlje koje učestvuju u sporazumu o smanjenju obima proizvodnje, mogle produžiti njegovo trajanje za još šest mjeseci. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,84 USD (43,77 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.228,01 USD (1.116,58 EUR). Pobjeda proevropskog kandidata Emmanuela Macrona na predsjedničkim izborima u Francuskoj je negativno uticala na kretanje cijene zlata, odnosno na smanjenje tražnje za sigurnijom finansijskom aktivom u koju spada i zlato. Međutim, polovinom protekle sedmice geopolitičke tenzije su ponovo imale uticaj na rast cijene ovog plemenitog metala. Ambasador Sjeverne Koreje u Velikoj Britaniji je najavio da će njegova zemlja uskoro sprovesti šestu nuklearnu probu, što je informacija na koju je cijena sigurnije finansijske aktive postala veoma osjetljiva. Pored toga, uticaj na rast cijene zlata imala je i informacija da je predsjednik SAD Trump smijenio direktora Federalnog biroa za istrage (FBI) Jamesa Comey. Neizvjesnosti oko toga ko će biti njegov nasljednik su nepovoljno uticale na kretanje cijena američkih dionica i na rast cijena američkih obveznica krajem protekle sedmice. Smanjenje vrijednosti dioničkih indeksa u SAD, ali i na evropskim finansijskim tržištima, je tokom trgovanja u četvrtak i petak uticalo na rast cijene ovog plemenitog metala. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.228,43 USD (1.123,80 EUR). Na sedmičnom nivou cijena zlata je zabilježila samo blagi rast od 0,03%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.